

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

*Смачило В.В., канд. екон. наук, доцент,
Халіна В.Ю., канд. екон. наук,
Харківський національний університет будівництва та архітектури*

У зв'язку з реформуванням сфери публічних закупівель в Україні та повним переформатування відносин всередині цієї галузі економіки, з'явилася гостра потреба у новій генерації спеціалістів, які б вивели публічні закупівлі на європейський рівень та глобалізували їх в масштабі світового ринку.

До основних проблемних питань реалізації Закону можна віднести: низький рівень професіоналізму осіб, які є відповідальними за проведення процедур закупівель, що призводить внаслідок до неякісного та необ'єктивного вибору переможця торгів, а також до неефективного витрачання коштів.

Реформа публічних закупівель в Україні – одна з самих ефективних та швидко здійснюваних. Успіх змін в цій царині визнаний на європейському та світовому рівнях, що підтверджується цілим рядом нагород: World procurement award 2016 (міжнародна винагорода в сфері закупівель); open government awards 2016 (премія ініціативи в сфері відкритого врядування); найкраща реформа 2015р. за опитуванням Національної Ради Реформ. Але проблема нестачі спеціалістів та відсутність кадрового резерву змушують профільне міністерство здійснювати кроки з інтенсифікації професіоналізації публічних закупівель. У динамічних умовах реформування системи державних закупівель в Україні, а також враховуючи необхідність виконання

важливих зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, зростає інтерес до можливостей отримання високоякісної освіти та підвищення кваліфікації у сфері публічних закупівель у державах-членах ЄС.

У всіх державах-членах ЄС основними і найпоширенішими способами отримання освіти у сфері публічних закупівель є післядипломна освіта та періодичні короткострокові навчальні курси (тривалістю від 1 дня до 2 тижнів). Ступінь магістра публічних закупівель можна отримати лише в кількох державах-членах, і відповідні курси навчання просуваються на міжнародному рівні. У більшості країн публічні закупівлі викладаються як академічна дисципліна, що входить до програм навчання за іншими спеціальностями. Як правило, її вивчають на юридичних факультетах університетів [1].

Слід зазначити, що існуючі освітні програми в університетах ЄС можуть бути адаптовані та впроваджені і у вітчизняне навчання, деякі методи навчання слід застосовувати без змін, оскільки вони довели свою ефективність. Стратегією реформування системи публічних закупівель (затвердженою Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 175 від 24 лютого 2016 року) [2] також передбачено впровадження вищої освіти у сфері публічних закупівель (у тому числі магістерської програми).

Встановлено ряд стратегічних цілей, які покликані сформувати ефективну систему публічних закупівель та вивести її на глобальний ринок:

1. Втримати прозорість (ІТ система розвивається при підтримці стратегій; впровадження контролю для втримання прозорості та конкурентності (з боку бізнесу, громадськості, ЗМІ, контролюючих органів); нормативне регулювання системи (прозорі правила гри для всіх); забезпечення підтримки учасників ринку публічних закупівель.

2. Підвищити конкурентність (побудова системи ефективного оскарження; спрощення доступу до ринку закупівель; побудова екосистеми знань публічних закупівель; підвищення ефективності закупівель за рахунок об'єднання закупівель; забезпечення якісної тендерної документації; експорт філософії Prozorro до інших країн; просування ініціатив та інтересів України на міжнародній арені у сфері публічних закупівель; побудова ефективної комунікації з бізнесом та суспільством).

3. Побудувати професійність (формування екосистеми знань публічних закупівель; забезпечення якісної тендерної документації; підвищення ефективності закупівель за рахунок об'єднання закупівель).

4. Стати глобальним лідером (експорт філософії Prozorro до інших країн; просування ініціатив та інтересів України на міжнародній арені у сфері публічних закупівель).

5. Переформатувати держслужбу (Prozorro, як високо-результативна команда; експорт принципів роботи команди Prozorro в інші державні установи).

Для вирішення поставлених цілей необхідний провайдинг професіоналізації публічних закупівель, формування нового покоління спеціалістів, здатних професійно діяти в складних умовах, масштабувати цінності та філософію прозорості публічних закупівель в Україні та просувати їх за межі країни, гармонізувати законодавчо-нормативну базу з європейськими нормами та стандартами, створювати конкурентні передумови на ринку публічних закупівель.

Література:

1. Звіт про університетську освіту у сфері публічних закупівель у державах-членах ЄС. // [Електронний ресурс] – Режим доступу:

http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2016/07/REPORT-on_PP-Masters_UKR.pdf.

2. Про затвердження Стратегії реформування системи публічних закупівель / Кабінет Міністрів України // Розпорядження № 175 від 24 лютого 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.

УДК 378

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ ФІНАНСОВО-АНАЛІТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН В ВНЗ

Голеско І.О., ст.викладач

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Реформування системи освіти в Україні передбачає та обґрунтовує необхідність імплементації сучасних методів викладання фінансово-аналітичних дисциплін в вищих навчальних закладах на підставі підтримання належного рівня їх інформаційно-технічного та науково-методичного забезпечення. Політико-економічне та нормативне підґрунтя таких вимог наразі надає Закон України «Про вищу освіту».

Базовий Закон України № 2145-VIII «Про освіту», ухвалений Верховною Радою України 5 вересня 2017 р., дозволить розблокувати можливості для подальшого реформування сфери освіти загалом та розглянути відповідні зміни до закону «Про вищу освіту». Запланована